

ΓΙΑΤΙ ΓΙΑΤΙ ΤΟΣΕΣ ΘΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΣΑ ΑΙΜΑΤΑ

Μέσο: . . . . . ΤΟ ΒΗΜΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ_ΒΙΒΛΙΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 25/3/2012 Ημ. Αποδελτίωσης: . . 24/3/2012

Σελίδα: 2

«Γιατί, γιατί τόσες θυσίες και τόσα αίματα;»

Έκδοση της **ιστορικής ομιλίας του Στρατή Τσίρκα** για την πεζογραφία της επαναστατημένης Ελλάδας του '21

ΤΗΣ **ΛΑΜΠΡΙΝΗΣ ΚΟΥΖΕΛΗ**

«**Η** Ελληνική επανάσταση ήταν ένα μεγάλο κοινωνικό, πολιτικό και πολεμικό γεγονός. **Μα ήταν ακόμα κι ένα πνευματικό γεγονός. Κι αυτό προσέχτηκε πολύ λίγο»** επισήμανε το 1947 ο Στρατής Τσίρκα, σε ομιλία του στην ελληνική παροικία της Αλεξάνδρειας με αφορμή τον εορτασμό της 25ης Μαρτίου.

Μια πεζογραφία, εξηγεί, «ολοκληρωμένη και δυνατή» ξεπήδησε μαζί με την ανεξαρτησία του Έθνους. Δεν ήταν άλλη από τα **Απομνημονεύματα του Μακρυγιάννη** και τη **Γυναίκα της Ζάκυνθου** του Σολωμού, τους οποίους φαντάζεται να μνημονεύονται σε μια μελλοντική ιστορία της λογοτεχνίας με τη φράση: «**Θεμελιωτές της νεοελληνικής πεζογραφίας είναι ο Διονύσιος Σολωμός κι ο Στρατηγός Μακρυγιάννης. Υστερα ήρθε ο Παπαδιαμάντης.**»

Φαινομενικά διαφορετικοί, ο αγράμματος, λαϊκός στρατηγός και ο αριστοκράτης ποιητής είναι δυο ανεξάρτητες ψυχές που δίνουν στον ιερό αγώνα για ελευθερία τη μορφή της «**αυστηρά αριστοκρατικής κι αδρά δημοτικής ελληνικότητας**» και δεν είναι σύμπτωση, θυμίζει ο Τσίρκα, που τα κείμενά τους αρχίζουν να μελετώνται στα χρόνια του πολέμου και της Κατοχής, όταν «**το Γένος, μπροστά στον κίνδυνο ν' αφανιστεί ολόκληρο, γυρεύει να ξανασυνδεθεί με τις κινήτριες ηθικές αξίες του Εικοσιένα... ελευθερία, ελληνισμός κι ανθρωπιά.**»

Δεν είναι σύμπτωση που σε

αυτά ανατρέχει και ο ίδιος ενώ η Ελλάδα στροβιλίζεται στη δίνη του αδερφοκτόνου Εμφυλίου. Όταν τονίζει πως κεντρικό σημείο των κειμένων του Μακρυγιάννη και του Σολωμού είναι η βασανιστική ερώτηση «**Γιατί, γιατί τόσες θυσίες και τόσα αίματα;**», πίσω από τις γραμμές διαβάζουμε την ανησυχία του Τσίρκα για τους ιερούς αγώνες της δικής του εποχής.

Σε αυτή τη διάλεξη του Τσίρκα, που τυπώθηκε από το Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τραπέζης στα τέλη της περασμένης χρονιάς ως επετειακή έκδοση για τα 100 χρόνια από τη γέννησή του, θαυμάζουμε την οξυδέρκεια

ΣΤΡΑΤΗΣ ΤΣΙΡΚΑΣ
Το Εικοσιένα στη νεοελληνική πεζογραφία (Σολωμός και Μακρυγιάννης)

Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2011, σελ. 31, τιμή 6 ευρώ

του κρητικού και την ευθυκρία του ιστορικού της λογοτεχνίας αλλά και την επίκαιρη υπόδειξη ενός συγγραφέα με κοινωνική και πολιτική συνείδηση για τη δικαίωση που οφείλει να αναζητήσει κάθε κοινωνία για τις θυσίες της.

Ο Μακρυγιάννης δικαίωσε τη θυσία με το σπαθί και το κορμί του. Ο Σολωμός της έδωσε μορφή και θέση στον υψηλό κόσμο της Τέχνης. Ο Τσίρκας μετείχε και στα δυο και η κοινωνία μας, υπό τους φόβους ενός διαφορετικού εθνικού αφανισμού, θα πρέπει να αντλήσει από το πηγάδι της Ιστορίας τα δικά της μέσα.